Ч. 204. Четвер 11 (24) вересня 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік	К 4·80
на пів року	„ 2·40
на чверть року	„ 1·20
місячно . . .	„ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	К 10·80
на пів року	„ 5·40
на чверть року	„ 2·70
місячно . . .	„ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(*До ситуациї на Балкані. — Адреса долїшно-австрийского сойму до цісаря з подякою. — Нїмецкий канцлер о віднoсинах до Австро-Угорщини і Балкану. — Вибори в Сербії*).

З Будапешту доносять, що партия независимости відбула вчера конференцию, на котрій єї предсїдатель Франц Кошут представив причини, задля котрих партия жадає скликаня надзвичайної сесиї парляменту. Він доказував, що найважнїйшою задачею єсть уложене адреси до корони, в котрій треба би виказати нарушене конституциї і законів приказом цїсарским виданим до армії і піднести конституцийні права краю. Длятого треба би, щоби палата послів вибрала комісию адресову, котра би в як найкоротшім часї уложила адресу. Важне було би, щоби комісия уложила адресу дуже оглядно, так, щоби всї партиї могли єї підписати. Конференция згодила ся на предложене Кошута і вибрала єго на бесїдника в сїй справі на завтрішнім засїданю палати послів. — Партия народна обговорювала на вчерашних зборах обширно ситуацию і остаточно ухвалила заждати до нинї, яку заяву зложить ґр. Кін, коли приїде з Відня. З Відня же доносять, що ґр. Кін мав вчера на ранїшній авдиенциї предложити Цїсареви проєкт заяви, яку має зложити в клюбі лїберальнім, але Цїсар мав аж по полудни рїшити ся на зміст тої заяви і уповажнити Кіна до зложеня єї в цїсарскім імени. Серед лїберальної партиї проявило ся велике занепокоєне, бо показує ся щораз більше, що она розпадає ся на два ворожі собі табори.

Підчас коли Мадяри збирають ся висилати адресу до Цїсаря, щоби в нїй, делїкатно сказавши, відказувати на дневний приказ до армії, то долїшно-австрийский сойм ухвалив вислати до Цїсаря адресу з подякою за то, що Цїсар видав звістний приказ. В згаданій адресї сказано, що цїле населенє повитало дневний приказ цїсарский до армії як би то золоте сонце, що цїлими тиждНями було закрите хмарами.

Нїмецкий канцлер, ґр. Більов, заким виїхав з Відня, висказав перед одним з редакторів віденьского Tagblatt-у важні погляди на ситуацию в нашій монархії та на справи балканьскі. Він сказав: В Нїмеччинї ухвалено нову тарифу митову, котра може бути кождої хвилї заведена в дорозї розпорядженя, чого міродайні чинники собі й бажають. Длятого ми змушені приступати до ревізиї угод тарифових, опертих на дотеперішній законній основі. Іменно же вимагає ревізиї угода торговельна, заключена з Австро-Угорщиною дня 6 грудня 1891 р. Ми вже все до того приготовили, та й австро-угорске правительство хотїло би борзо взяти ся до того. Але нову тарифу митову для австро-угорского обшару митового не залагодили парляменти анї в Австриї анї на Угорщинї. Ми не хотїли би збільшати трудности, які виходять для союзної дружної для нас держави з внутрішно-полїтичної ситуациї, та й не хотїли нарушувати добрі торговельно-полїтичні відносини, тому я й не напирав досї, щоби розпочинати переговори та й не приступав до вимови угоди з 1901 р. Але може настати хвиля, коли не будемо могли довше чекати і вже тепер мусїли ми розпочати переговори торговельні з другими державами скорше, як з австро-угорскою монархією.

Коли прийшла бесїда на справи балканьскі, сказав ґр. Більов: Нїмецка полїтика на всходї не має нїяких окремих цїлий. Нїмеччина й не думає о тім, щоби заохочувати Туреччину до опору против полїтики других держав, іменно же Австро-Угорщини і Росиї. Як всюди, так і на всходї бажаємо мира і мирного розвою. Наша полїтика взагалї мирна, а супротив Туреччини, відповідно до ґеоґрафічного положеня Нїмеччини з природи річи держить ся в резерві. На всходї стоїмо ми в другім і третім ряді. Всї міри і кроки для поправленя відносин на Балканї, на які згодила ся Австро-Угорщина, знаходили зі сторони Нїмеччини завсїгди готову підпору та й будуть знаходити.

О реформах на Балканї сказав ґр. Більов: „Лїпше єсть ворогом доброго. При так трудних і старих задачах, як всхідна, треба стеречи ся занадто радикальної курациї і наглого вмішуваня ся. А чи межи Болгарією а

---

1)

Зі сьвіта осуджених.

I.

Малий орел з Ферґани.

(*З росийского — Л. Мельшина*).

1.

Коли мене перевели під ч. 1, я дуже урадував ся, бо найшов там як мого сусїда і товариша келїї молодого Узбека[1]), Узанбая Мараґалї'ого, котрий вже від давна будив в менї співчутє. При вечірних контролях впадав він менї заєдно насамперед в очи з своїм струнким, хорошим ростом, легким ходом і дивним лицем, що часом весело усьміхаючи ся сияло молодечою красою, часом же могло виглядати старечо, з видними морщинами на лицях, гіркими чертами довкола уст та сумно споглядаючих, хороших чорних очий. Коли я про него розпитував ся між арештантами, дізнав ся, що всї єго знали і любили.

— Говорите про Уссанку? — обернув ся до мене один арештант. — Він між тою магомеданьскою худобою, що я в моїм житю бачив, буде мабуть одинокий, що трохи похожий на чоловіка. Чудний він цїлий. Ми називаємо їх всїх без ріжницї Сартами, але в дійсности Уссанка не є Сартом. Навіть гніває ся, коли єго так називають: „Я Узбек — каже — Сартів і у нас не люблять“. А сьмішний він, той Уссанка, такий веселий і моторний. Єго і в дорозї всї любили. І пильний! З тої лїни, що сидить в магомеданцях, не найдете у него нї слїду; зробить своє і до того старає ся ще й другим помогти. Я вже нераз єму казав: „Узан, чого ти так мучиш ся? Між нами єсть досить лежнїв, що раді би тебе використати“... Але він лиш сьміє ся на то: „Добре, добре! Я того не бою ся!“ Так, але коли бо він дуже хорий! Він цїлком розбитий!... Они в дорозї, ще в своїм краю, пробовали утечи; вітця і брата жовнїри убили, а він сам ледве остав ся при житю... Часом кашляє бідолаха так страшно, що неодному з нас аж жаль робить ся. Тодї хватає ся за груди і каже: „Ось тут-тут болить“. Нї, нема що казати, славний з него хлопець, честний і щирий.

В копальни Мараґалї не працював і тому довго не мав я нагоди близше єго пізнати, бо бачив єго найчастїйше хиба при вечірній контролї; але у вязници про нікого так часто не говорено як про Уссана, який він добрий при роботї, як понад сили працює і не хоче зрозуміти, що й межи нами (т. є. Росиянами) суть деякі шубравцї. Всї хвалили одноголосно єго веселість і жартували собі з єго сьмішної хибної росийської вимови. Раз розійшла ся по вязници чутка, що Мараґалї незрівнаний в борбництві, в кухни поборов він трех сильних Росиян, по котрих нїхто не надіяв ся такого сорому. Зняло ся загальне заворушенє. Найбільша часть арештантів була одушевлена і старала ся побудити Узанбая до дальших геройских подвигів; але деякі, котрі уважали самі нас добрими борцями, гнївали ся і впевняли, що шкода їх рук, бо колиб прийшло до борби, то в одній хвили роздерли би „той татарский накорінок“. Між тим Узанбай поборов одного по другім, щось пятьох таких хвальків, що були два рази так великі і грубі як він, але він значно їх перевисшав в зручности і оборотности. Вкінци приликано до кухнї арештанта Андрюшка, величезного, сильного хлописка, що був звістний у вязници як найлїпший борець. Але лиш з трудом удало ся єго намовити, він боян ся. А що імовірно не довіряв своїй силї, то ужив підлого підступу. Не заповідаючи наперед, після яких правил буде бороти ся, кинув нагле Мараґалїя як пилку через свою голову. То правдиво варварский і дуже небезпечний спосіб боротьби. По кількох пробах про око паде один з борців нагле на колїна і кидає нїчого не причуваючого противника поза свою голову. Часто кінчать ся такі борби смертию. Бідний Мараґалї упав плечима на полїно, що лежало на земли і довго ще опісля відчував великі болї. Арештанти були обурені

[1]) Татарске племя в середній Азиї.

Туреччиною прийде до війни? Я не пускаю ся на пророцтва; часи не тоті, в котрих пророки грали політичну ролю. Нині можна з вороженем дуже легко посрамити ся. Але я маю надію, що енерґічні представленя держав і переконане, що з якогось конфлікту не вийшло би для участників в нім нічого доброго, не допустять до вибуху. В кождім случаю заходи стреміли би до того, щоби конфлікт зльокалізувати. Але повтаряю ще раз: Всі міри і кроки для поліпшеня відносин на Балкані, на які згодили ся близше інтересовані держави Австро-Угорщина і Росия, знаходили і будуть знаходити завсїгди зі сторони нїмецкої охотну підпору".

Після вістий, які наспіли з Білграду, вибрано при вчерашних виборах до скупштини 72 умірних радикалів, 61 самостійних радикалів, 14 ліібералів, 2 диких, 1 социялїста і 1 напредняка (поступовця).

Новинки.

Львів дня 23-го вересня 1903.

— **Ц. к. краєва рада шкільна** іменувала заступниками учителїв в ґімназиях: Волод. Краєвского в Яслї, Івана Мацієвича і Івана Соболя в рускій ґімназиї у Львові, Каз. Струтиньского в Станиславові, Войт. Войдилу в I. ґімн. в Тернополи, Івана Станецкого в рускій ґімн. в Тернополи, Ґусу. Бавмфельда в Сяноцї; — в реальних школах: Стан. Сенка в Тернополи і Волод. Ярского в Ярославі; — перенесла між иншими: Стан. Маєвского з ґімназиї в Дрогобичи до Коломиї. — В народних школах перенесені учителї: Мик. Гарашкевич зі школи ім. Конарского до шк. ім. сьв. Антонія у Львові; Ігн. Вуйціцкий зі шк. сьв. Антонія до шк. ім. Зимоpовича у Львові; Мар. Хшановска з фребл. шкілки до шк. ім. сьв. Антонія у Львові; Ів. Беньовский з Насовець до Купчинців; Петро Стефанів з Топорівців до Цїняви; Ванда Береска з Тисової до Поляницї; Василь Романчук з Стремильча до Лешнева; Ант. Ґацків з Глиника до Волї мигової; — перенесені в стан супочинку: Олена Процишинова в Оброшинї, Мар. Зволиньска в Угринові, Ант. Таращук в Стриєві, Мик. Жарский в Башні долїшній і Мих. Пик в Кільчичах.

— **Похорон бл. п. о. Сидора Воробкевича** відбув ся в Чернівцях в понедїлок дня 11 с. м. дуже величаво. В назначенім часї о 2-ій годинї пополудни до тисячі народа зібрало ся коло дому жалоби. При винесеню домовини хор „Музичного товариства" попращав піснею свого почетного і заслуженого члена. Похоронний похід отвирав караван з вінцями, котрих було понад трицять: Від родини, від всїх народних товариств: „Рускої Бесїди", „Сїчи", Кружка українських дївчат, руского драматичного Кружка, клюбу руских послів буковиньских, від митроп. правосл. консисториї, професорів шкіл, молодїжи шкіл середних, учит. семинариї мужескої і жіночої і т. д., а з Галичини від „Просьвіти" і „Рускої Бесїди" зі Львова. Дальше йшла процесия, молодїж шкільна обох полів, а за нею два хори ґімназиястів і семинаристів, сьпіваючи на переміну похоронні піснї майже виключно композициї пок. о. Воробкевича. За ними ступала православна капітула, 14 членів консисториї, митрат Бежан і митрополит Репта. За духовеньством їхав, запряжений шестїрнею карих коний, караван з домовиною, обвішаний вінцями. За домовиною йшла родина, а дальше делеґати укр.-руских товариств черновецких, нїмецких і румуньских, делеґат львівскої „Просьвіти" і „Рускої Бесїди" дир. Борковский, відпоручник редакциї „Руслана" п. Ґорук, вся інтелїґентна Русь черновецка, богато інтелїґенциї духовної і сьвітскої з далеких сторін Буковини і много иншої публики. По $1\frac{1}{2}$ години наслїдком читаня евангелий станув похід перед правосл. катедральною церквою, в котрій над мощами Покійника відправляла ся $1\frac{1}{2}$-годинна панахида при сьпіві хору рум. тов-а „Армонїя", почім вирушив похід під проводом митрата Бежана на міске кладовище. Вже стемняло ся, коли вложено домовину на вічний супочинок в родиннім гробі, недалеко місця супочинку буковиньского поета Юрия Федьковича. По відправі похоронних молитов промовив над домовиною митрат Бежан, Румун, по руски, згадавши про чесноти Покійника та про память, яка остане по нїм, заслуженім поетови і композиторови не лише для руского народа, але і для румуньского задля его заслуг на поли церковної музики. По нїм промовляв іменем буковиньских Русинів посол Є. Пигуляк, відтак директор п. А. Борковский зі Львова, пращаючи Покійника іменем галицких Русинів, дальше відпоручник академичного товариства „Сїч" п. Сабат, від „Буковиньского Бояна" п. М. Левицкий і вкінци відпоручник сьпівацкого товариства „Армонїя" по румуньски.

— **Вибори до повітової ради в Скалатї** відбудуть ся: дня 12 жовтня з сїльских громад (12 членів); дня 15 жовтня з міст і місточок (4 члени); дня 16 жовтня з більшої посїлости (10 членів).

— **З Мінїстерства заграничних справ** оповіщують, що в Льондонї подібно як в Парижи устроюють покутні вистави ріжних виробів і винаходів та ловлять на них легковірних людий. Часто навіть тамошні власти не знають нїчого про ті вистави, які за границею реклямує ся в пересадний і обманчивий спосіб. Тому мінїстерство звертає увагу, щоби в подібних випадках звертати ся по інформациї до австрийского консуляту в Льондонї, бо в противнім разї консулят часто навіть не є в можности повернути шкоди, на які наражають ся промисловцї та винахідники, довірюючи помисловим льондоньским мантїям.

— **Найдост. Архикнязь Леопольд Сальватор** в товаристві кн. Альберта Віртемберґского, переїхав вчера над рапом з Відня на Львів до Вигоди коло Долини.

— **Висший інститут музичний** буде поміщений в каменици при ул. Трибунальскій ч. 6 I. поверх. Винайманий льокаль складає ся з 5 просторих комнат з осьвітленєм ґазовим і новим умебльованєм. Торжественне посьвячене нового льокалю і отворене року шкільного відбуде ся в перших днях жовтня. — Вписи учеників відбувають ся до 1-го жовтня щоденно в комнатах „Львівского Бояна" від 5—6 пополудни, в недїлї і рускі сьвята від 11—12 передполуднем.

— **Виділ „Рускої Бесїди" в Самборі** подає до відомости своїм П. Т. членам, що в суботу дня 26 вересня с. р. буде мати др. Василь Щурат відчит п. з.: „Висші народні школи в Скандинавії". Початок о год. 8. По відчитї наступить товариска забава. Вступ 40 сот.

— **Виноград** зародив в сїм роцї так обильно, що як доносять з Кромерижа на Мораві, цїна тамтогорічного і сьвіжого вина незвичайно понизила ся. І так тамтого року плачено за гектолїтер

на Андрюшка, але сам Узанбай лиш усьміхав ся і вючи ся з болю, лиш заєдно повтаряв: „Нїчого, нїчого, вже добре!"

Але від того часу перестали борби. Я старав ся на всякі способи увійти з Марасґалїм у близші відносини, але чудна річ, як веселий і свобідний був він супротив других арештантів, так був боязливий і несьміливий супротив мене. З тамтими звичайно весело розмавляв і жартував, між тим як мене заєдно оминав і все, коли я до него промовив, винаходив якийсь викрут, аби чим скорше втечи до своєї келїї. За приміром арештантів називав мене довгий час „Ви", хоч то було его рідній бесїдї цїлком чуже і не відзивав ся до мене нїколи инакше як через „пан". Але деколи заходив я до его келїї, тодї вже не міг так без причини утїкати і мимоволї мусїв менї відповідати. Він робив то з видимим силуванєм і заклопотанєм. Часто прилучував ся до нас котрийсь з арештантів, що на случай потреби служив за товмача. Марасґалї говорив такою ломаною росийщиною, що дуже часто з того, що він оповідав, я майже нїчого не розумів. Але скоро став оповідати о своїй утечи, то звичайно оживлював ся, его несьміливість щезала і він описував з горіючими очима і живими рухами, як він біг, як на него стріляли.... він упав.... жовнїр біг на него з насадженим баґнетом.... Він зірвав ся, вхопив руками за карабін і боронив ся.... При тім укусив вояка в руку так сильно, що той скрикнув з болю і утїк.... Тодї кинула ся цїла купа других вояків на него, его повалено на землю і поколено баґнетами. Хоч як зле розумів я слова, то однако міг собі живо уявити того молодого тигра, що окружений ворогами і не бачучи перед собою нїякого ратунку, ричав, кусав, дер нігтями, аби своє житє і свою свободу продати як можна найдорожше.

Відтак став Марасґалї оповідати про найбільше болючу для него річ. В дорозї написав до матери по татарски, що отець і брат убиті, а его кару підвисшено з двох лїт на десять. Але мати, оповідав він, лист відослала, бо гадала, що то не Узанбай, лише якийсь „обманець" писав его.

— Не вірить.... Про мене нехай не вірить! — скрикував Узан з оґірченєм, махаючи рукою і сльози ставали єму в очах.

Отся коротка істория була всїм, що я міг довідати ся з его власних уриваних оповідань і лихих повторювань добровільних товмачів. Раз сказали менї, що Марасґалї незвичайно легко учить ся і що вже половину росийскої азбуки на память виучив ся. Я в радостию вхопив ся тої нагоди і предложив єму, аби у мене учив ся. Але він страшно змішав ся і став мене благати, аби лишити его в спокою. „Прошу вас, пане, нї, прошу, нї!"

Я хотів знати длячого, старав ся намовити его до науки і пересьвідчував его, що пізнійше, коли его пішлють на поселеніе, він буде рад, що уміє писати і читати. Марасґалї мовчки слухав і заєдно повтаряв, закриваючи передомною лице:

— Ах нї, пане, радше нї.

Я замітив навіть сльози в его очах і тому не говорив більше о тім.

— То всьо робота їх мулли, Сафарбаєва — сказав до мене один росийский арештант, що прислухував ся нашій бесїдї. — Він забороняє їм читати по росийски.

Я удав ся сейчас до Сафарбаєва, молодого Сарта, що умів по арабски лїпше як всї инші могамедани в Шеляй і знав також коран, задля чого й називано его муллою і запитав его просто: чи то діє ся за его радою, що Марасґалї не хоче учити ся по росийски. Мулла відповів сьміючи ся, що коран не забороняє науки нїяких бесїд і відомостий і обіцяв навіть сам поговорити про те з Марасґалїм. Вскорі по тім відбуло ся переміщене арештантів і Марасґалї несподївано став моїм товаришем в келїї і сусїдом. Наше зближене прийшло відтак дуже скоро і ми в короткім часї стали приятелями. Як і перше був він у всїх арештантів дуже люблений і творив під тим взглядом виїмок між могамеданами, що не тїшили ся у вязници симпатиєю, впрочім і сам Марасґалї держав ся здалека від своїх одновірців. Лиш рідко прилучував ся до них, аби прислухати ся, коли мулла крізь ніс відчитував молитви з сьвятої книги. Але й тодї був він дуже розсїяний. Він взагалї не умів задержати довше своєї уваги на однім предметї. Я знов предложив єму, аби учив ся у мене читати і писати по росийски; і тепер пристав він радо на те та оправдував свій давнїйший упір тим, що уважаючи себе мало способним, бояв ся гнївати мене в часї науки. Позаяк умів трохи по арабски, виучив ся скоро росийскої азбуки і читаня; він довів навіть до того, що зумів слова, які я єму проповідав, досить поправно написати. Однако на жаль, не знаючи росийскої мови, не розумів того, що читав і внаслїдок того тратив охоту до науки. Аби скоро по росийски научити ся, мусїв би був мешкати в келїї, де не було би Татарів. А то майже нїколи не лучало ся.

Тому нїколи не научив ся плавно говорити, хоч умів досить добре читати і писати. Вскорі дізнав ся я о цїлій его сумній історії. Він походив з ферґаньскої области, з одного передмістя Марґеляну, де его родичі займали ся рільництвом і садівництвом. До міста заходили лиш деколи, аби полагодити свої орудки. Родина складала ся з вітця, матери і двох синів і жила у великій згодї. Лише найстарший син Марасіль завдавав родичам журби, бо научив ся пити горівку і грати в жереб. Отець Узанбая, Нарбіта Марасґалї, бив его нераз без милосердія за те, однако то не помагало нї-

сьвіжого вина 40 кор., а в сїм році цїна упала на 20 кор., та й то нема на него купцїв. Аби позбути ся надміру вина, продають его властителї по виноградниках подрібно на міру, але хоч цїна чверти лїтра виносить пять до сїмох сотиків, охочих на вино есть дуже мало.

— **Філїя „Сокола" в Будзанові.** З Будзанова пишуть нам: В недїлю дня 20 с. м. відбули ся перші загальні збори філїї львівского товариства гімнастичного „Сокіл" в читальни „Просьвіти" в Будзанові. При численній участи осіб так місцевих як і замісцевих, вибрано головою п. А. Сальвицкого, начальника суду, заступником п. З. Гнатишина. По зборах відсьпівано „Марш Соколів" і кілька инших пісний, по чім всїм розійшли ся домів.

— **Огнї.** З Бережан пишуть: Огонь в Бережанах вибух в суботу о годині 2 по полудни на передмістю Адамівка і лише завдяки гарній погоді та енерґічній помочи драґонів та учеників удало ся его спинити. Погоріло пять загород, а шкода винесе кілька тисячів корон. Лише один господар був обезпечений. — На поли посесора Лейби Браксмаєра в Верхнякївцях погоріли сими днями з невислїдженої доси причини дві стирти бобику, дві стирти житної полови і одна стирта соломи. Шкода виносить 15.100 корон. — В Кровинцї, теребовельского повіта, згоріло дня 13 с. м. 11 загород селяньских. Загальна шкода виносить 10.000 корон. Причина пожару незвістна. — З Жовтанець жовківского повіта пишуть, що там дня 18 с. м. по полудни огонь при сильнім вітрі знищив 17 селяньских загород, наробивши шкоди на 50.000 корон. Лише часть погорільцїв була обезпечена, з того 5 в Товаристві „Днїстрі." — З Глинян пишуть: Дня 16 с. м. при сильнім вітрі вибух по полудни в Глинянах огонь на передмістю Заглиниско, а в кілька мінут перекинув ся на передмістє Заставє. Погоріло 36 найзаможнїйших господарів, кількасот будинків, тисячі кіп збіжа і паші. Шкода в будинках обезпечена, в збіжу і паші в части не обезпечена. — В суботу по полудни вибух огонь в місточку Красичинї коло Перемишля і знищив 3 доми, 4 будинки господарскі і кілька оборогів збіжа. — Дня 19 с. м. погоріло в Дроговижи коло Николаєва 40 селяньских загород разом з всїми припасами збіжа. Шкода була певажно обезпечена. Огонь займив ся з неосторожности дїтий.

— **Крадїж в церкві.** Ще дня 24 серпня с. р. дібрали ся невислїджені доси виновники до церкви в Підгірцях і украли дві срібні позолочувані чаші, позолочуваний хрест і три ложочки. Всякі гляданя виновників зарядженї сейчас жандармериєю остали без успіху. Аж онюгди зголосив ся в поліциї портиєр з двірця Підзамче і предложив дві чаші і хрест, котрі якийсь незнакомий мужчина дав єму перед трема тижднями до переховання. Як показало ся, ті річи походять з крадежи в підгорецкій церкві. Рівночасно віддано в поліциї чашу, котру якась женщина сїльска дала захристиянови костела оо. Єзуїтів. Звідки та чаша походить, не можна було доси дійти. — В ночи з 12 на 13 с. м. в селї Будкові, бобрецкого повіта, украдено в захристиї церкви коралї, один 10 короновий банкнот і до 8 корон дрібними. Злодій дістав ся до церкви вікном і полишив на місци сверлик, котрим розбив скарбонку. Жандармерия слїдить за злодїєм.

— **Наслїдки незгоди.** В однім мешканю при ул. Замковій під ч. 6 у Львові мешкало кільканайцять осіб, між ними Іван Стецера, 32-лїтний муляр з жінкою і малою дитиною та Михайло Пахута, також муляр з жінкою, бездїтний. Обі баби жили від довшого часу у вічній незгоді; сварили ся цїлими днями о найменші дрібниці, а що гірше, до тої незгоди втягнули і своїх чоловіків. Прийшло вкінци до того, що вчера вечером по тридневній сварни злющих баб, Стецера вернувши до дому, намовлений жінкою, вхопив ніж і убив Пахуту на місци, а его жінку тяжко скалїчив. Стецеру арештовано.

— **Самоубийства дефравдантів.** З Будапешту доносять, що в громаді Песц, в полудневій Угорщинї цїла зверхність громадска наложила на себе руку з причини дефравдациї. Онюгди рано повісив ся судия громадский Потоцкий. Шурин его, касиєр громадский Микулай, дізнавши ся о тім, застрілив ся. Війт также повісив ся, але его якось відратовано. Показало ся опісля, що цїла та зверхність обкрадала від довгих лїт громаду, укриваючи дефравдацию при помочи фальшовання касових книг.

— **Померли:** Юлія з Яновских Подлуска, вдова по греко-кат. сьвященику і деканї, дня 15 с. н. в Самборі, в 76-ім році житя; — Николай Бережаньский, вислужений учитель і член ради громадской в Свидові, дня 17 с. м., в 60-ім році житя.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Дня 20 вересня с. р. передано до прилюдного ужитку зелїзницю льокальну Швайцінґ-Гайд зі стациями взгл. перестанками Льом-Ляби (пристанок), Голєцріб, Шпаєрлінґ (пристанок) і Гайд. Стациї уладжено для загального руху, а пристанки тілько для руху особового і обмеженого руху пакункового. Перевіз вибухових материялів заборонений.

— **Цїна збіжа** у Львові дня 22 вересня: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·— до 8·25; жито 6·20 до 6·50; овес 5·60 до 6·—; ячмінь пашний 4·75 до 5·—; ячмінь броварний 5·25 до 5·75; ріпак 8·75 до 9·10; льнянка 7·50 до 7·75; горох до вареня 7·50 до 9·—; вика 5·25 до 5·40; бобик 4·60 до 4·75; гречка 5·50 до 6·—; кукурудза нова 4·80 до 5·25; хміль за 56 кільо 180·— до 195·—; конюшина червона 48·— до 58·—; конюшина біла 45·— до 60·—; конюшина шведска 45·— до 55·—; тимотка 20·— до 23·—.

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 23 вересня. Президент міністрів ґр. Кін Гедерварі і угорский міністер торговлї Лянґ від'їхали вчера по полудни до Будапешту.

Люблина 23 вересня. Сойм ухвалив пильне внесене посла Шустерсича висказуюче радість з причини видання цїсарского приказу до армії.

Будапешт 23 вересня. Урядова ґазета оголосила слїдуюче відручне письмо цїсарске: Любий ґр. Кіне-Гедерварі! Іменую Вас знову моїм угорским президентом міністрів або затверджаю Вас на займанім Вами становищи і ожидаю Ваших предложень, відносячих ся до утвореня кабінету. Відень 22 вересня 1903. Франц Йосиф.

Білград 23 вересня. Команданта білградскої кріпости усунено, а его місце заняв полковник Расич.

Білград 23 вересня. Факт, що самостійні радикали зискали майже тілько мандатів, що умірні (гл. „Вісти політичні"), викликав тут здивоване. В кругах політичних припускають, що межи умірними а самостійними прийде до порозуміня. Зачувати, що правительство скличе скупштину в слїдуючім тиждни і тоді кабінет подасть ся до димісиї.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

чого. Вскорі попав він в довги, котрих отець не хотів платити і одного разу в ночи закрав ся до них один Кирґіз, до котрого Марассіль програв значну суму, вибрав собі найлїпшого коня і вигнав в степ. Нарбіта відкрив крадїж, побудив синів і всї три на конях пустили ся за злодїєм в погоню. Дігнали его вже під самим его селом. Марассіль закинув єму аркан на шию, Кирґіз звалив ся на землю і отець Нарбіта відрубав єму шаблею голову. Узанбай присягав ся, що він Кирґіза не ткнув, лише подав вітцеви шаблю; впрочім представляв він убийство яко цїлком оправдане, а коли я против того протестував, відповів напів поважно, напів жартом:

— Пощо такому чоловікови жити, Николайчик? — Так називав мене, бо не міг вимовити „Николаєвич," а одного арештанта в нашій келїї, що називав ся Канаревич, називав Канарочок. — Красти, в карти грати... пощо такому чоловікови жити?

— Але Марассіль також грав?

— Марассіль не жиє. Бог его покарав.

— А ти, Узанбай, не пробовав нїколи грати?

— Я пробовав, Николайчик — відповів змішаний і сокрушений — раз програв я пять рублїв. І по дорозі, в Альґачи, програв я в карти рубля.

— То не добре, Узан.

— Я лиш удавав, Николайчик. Я-ж нїчого не розумію. Чорт знає! Не розумію ся цїлком на грі в карти!

Убийство лучило ся досьвіта і якийсь переїзджаючий Кирґіз бачив убийників. Нарбіта і его сини прийшли перед суд і були засуджені: він сам на пятнайцять лїт примусових робіт, Марассіль на десять, а малолїтний Узанбай на два роки. Він не міг говорити без сльоз, як пращав ся з материю, котру очивидячки пристрастно мусїв любити і котрої любимцем був. Раз любував ся якийсь арештант волосєм Марасґалїя, що було кучеряве і чорне як крук, з синявим полиском. Марасґалї при тім дуже оживив ся і почав оповідати, як він дома, відповідно до релїґійного звичаю, мав гладко голену голову, крім оселедця на чубі.

— Єго мати лишила — оповідав — такий довгий, такий довгий.... Ах, як мати плакала, як она лице до крови собі подерла, як она кричала.... Ах, як мати кричала!

І за кождим разом, коли прийшов на те місце свого оповіданя, спиняв ся, ховав голову в подушку і тяжко зітхав. При кождім більшім зворушеню, при радости або болю, мав звичай часом голосно мляскати язаком.

В арештантскім поході, в котрім був Марасґалї, було трийцятьох двох людий, Сартів і Кирґізів, варта складала ся з вісїмнацятьох вояків.

На третій чи четвертій стациї спробовали арештанти утечи. Не прочуваючі нїчого вояки поуставляли в тій самій келїї, де були арештанти, карабіни, а самі посїдали грати в карти; лише перед дверми установлений був оден вояк на вартї. Після умови мав старий Нарбіта Марасґалї з окликом: „Аллаг!" кинути ся на вартового і відобрати єму оружиє, а другі мали кинути ся до карабінів, забрати їх і поубивати прочих вояків. Нарбіта зробив так як було умовлено — з криком „Аллаг!" вирвав ненадїйно вартовому карабін і убив его; але прочі девятнайцять, що були в змові, стратили очевидячки відвагу в послїдній хвили і розбігли ся на всї сторони, полишивши карабіни. Між ними був Узанбай і Марассіль.

(Дальше буде).

На всякий десяток кос даю одну косу і камень безплатно, то єсть даром.

Довгота в центиметрах	65	70	75	80	85	90	95	100
на одну штуку з каменем Кор.	2·10	2·20	2·30	2·40	2·50	2·60	2·65	2·70
на 5-клгр. посилку іде штук	16	15	14	13	13	13	12	12

Карпатскі срібно-сталеві коси мають тонке як папірок, легке як перо полотно, котре тне як бритва найтверддшу (псянку), то єсть гірску траву і збіже; що тілько попаде під неї, перетинає за одним замахом; на стопу тілько незначно зуживають ся і мозольну роботу хліробороба на половину лекшу роблять. Приятна, легка робота на поли справляє радість всякому хлібороборови, тому всякий косить тілько карпатскими срібно-сталевими косами.

Серпи озубрені з англійскої сталі дуже добре жнуть збіже і легко перетинають, так, що не чути в руках. Поручаю Вам, милі Сестри, хто замовить 20 штук серпів, дістане 2 даром.

Ціна за одну штуку 30 кр., то є 60 сот.

На всяке замовлене треба прислати 2 корон задатку, без задатку не висилаєсь нікому. На жадане цінники даром і оплачено, просить запамятати нашу адресу. З почтенєм:

Александер Копач,

Струтин вижний, п. п. Долина коло Стрия.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоварищене зареєстроване з обмеженою порукою у Львові.

ПОЗИЧКИ уділяє своїм членам на $5^1/_2$% і 1% додатку на копіти адміністрациї, за предложенєм документів виказуючих достаточну гіпотеку.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 літ. Сума позичок інтабульованих і за порукою 1,239.243 К.

ЧЛЕНОМ може бути тілько обезпечений тревало в „Дністрі“ від огню.

УДІЛ членьский виносить 50 К, вписове 2 К. Число членів 2.391 з 2.501 уділами на 125.050 К.

ВКЛАДКИ щадничі приймає „ДНІСТЕР“ і опроцентовує на 4% Сума вкладок на 1.256 книжочках 1,103.333 К.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє ся частию на дивіденду для членів частию на публичні добродійні цїли: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті цїли роздано дотепер з товариства кредитового 10.840 К.

ІНФОРМАЦИЇ в справах позичок уділяє Дирекция і аґенти.

Головна аґенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш ся аґенция.

СТЕЛЛЯ найновійший інструмент сальоновий швайцарский, самограй, ноти металеві без гачиків в ріжних величинах. Продає Соболевский годинникар у Львові, площа Марийска (готель француский).

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).